

WYPISÓW NIE ZROBIONO

materialy
systeme
SPP Londynu

foto. ksero

AK
W-wa
Powst.

ppon: DOMAŃSKA Bogna

zd. Górska

ps. „Wolska”, „Bogna”, „Bronisława”

1735/usk

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — DOMAŃSKA Bogna
z d. Górską

ps. „Dolska”, „Bogna”, „Brawistana”

I/1. Relacja ✓ k. 2, s. 1-2

I/2. Dokumenty (sensu ścisłego) dotyczące osoby relatora ✓ k. 2, s. 1-2

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację ✓ k. 3, s. 1-3

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie ✓ k. sevo

I/1 Relacja

- Kalendarium życia i działalności Bogny z Górskich Domańskiej, materiały SPP Londyn 1980, k.l.s.1, ups, kopia
- Życiorys, materiały SPP Londyn 1980, k.l.s.2, rleps, kopia

Bogna z GORSKICH DOMANSKA, pseudonimy: w AK - "Wolska", "Bogna"
w Del.Rządu-"Bronisława"

ref. S. P. P. T. P. 1
copyright: S. P. P. London

ur. 11.VIII,1903 r. w Warszawie, córka Jadwigi z Hertzów i Kazimierza GORSKICH.

Wykształcenie średnie.

1920 r. Zw.Strzelecki, czołówka (kantyna) wyjazdy na front.

Praca pomocnicza w szpitalu Czerwonego Krzyża.

1922 - Wyjazd z Warszawy na Wileńszczyznę.

1925 - Zamążpójście, powrót do Warszawy.

1926- urodziny syna Jana, 1929 - urodziny syna Bohdana.

lata 1933-1939 Praca w Bibliotece Związku Zawodowego Pracowników Miejskich.

1938 - Biały Krzyż, przeszkolenie świetliczarskie.

1939 - Biblioteka zbombardowana. Biały Krzyż - w pierwszych dniach wojny świetlica -
kantyna na punkcie W9 linii kolejowej Warszawa-Włochy.Kilka transportów
wojskowych, zdaje mi się, że 4 września punkt ^{został} zbombardowany, przestaje istnieć.

Lotne patrole biało-krzyskie na odcinkach frontu warszawskiego. "Mój" na
odcinku Opaczewska- granica miasta. 5-cio osobowe patrole z żywnością i
dłile się da z prasą wzdłuż frontu, Aż do kapitulacji.

Praca pomocnicza w szpitalach Sw.Ducha i w Szpitalu w Resursie Kupieckiej.

Po kapitulacji praca w Wydz.Technicznym Magistratu Warszawskiego, jako
archiwistka.

1940 Konspiracja - Kolportaż, łączniczka 36 pp. aż do aresztowania d-cy "piątki"
Wacława Wronskiego.Brak kontaktu. Zbieranie "matek chrzestnych" dla naszych
jeńców w obozach - odciętych od rodzin - przesyłanie paczek i listów.

1941 Mały Sabotaż "Wawrze" do końca okupacji.

Obaj synowie konspirują w "Wawrze" - Jan aresztowany ginie w Oświęcimiu, 7.11.43

Bohdan - po Powstaniu utonął w Wiśle. 21.10.45

1942-1944. Delegatura Rządu na Kraj: 1. Referat Żydowski, Departament Spraw Wewn.

2. Komórka Więzienna Del.Rządu.

Funkcja - sekretarka.

1.VIII.44. Powstanie - 6 kompania "Wawerska" bat."Kiliński".

9.X.44. Wyjście batalionu do niewoli.(Bat.pełnił służbę porządkową po wyjściu
do niewoli Armii Podziemnej dn.5.X.44.)

Obozy: 1.-Mühlberg/Elbe, Stalag IVB - przejściowo, jedna doba.

2. Zeithein - Centralny Szpital Jeniecki AK. Mój Nr.jeniecki:

298419/IVB.

3. Od 17.II.45 - Molsdorf k/Erfurtu. do 3.IV.45.Wyjście marsz
na koncentrację jeniecką (podobó nad rzeką Saale).

12.IV.45 Uwolnienie przez wojska Amerykańskie w obozie "hitler-jugendowców w obozie
"Krakau" k/Blankenheim, Turynia.

1945-46 Lubeka - praca opiekuńczo-oświatowa w obozie dla byłych więźniów Sachsen-
hausen.

17.X.46 Poprzez Włochy - przyjazd.do Anglii ze szkołą żeńską.W szkole praca jako
wychowawczyni internatu szkolnego.W VI.1954 r.koniec pracy w szkole.

1954-65. Praca w wytwórni sztucznej biżuterii. 1965 - emerytura. Dorywcza praca
w polskich instytucjach, a od 1968 r. pomocnicza praca w Studium Polski
Podziemnej.

Bogna Domanska

9. x. 80

ref. S. P. P. T. Q. V
copyright: S. P. P. London

Zyciorys:

urodzony 11.8.1903 r. w W-wie, gdzie ukończył Gimnazjum. Od r. 1919 pracował w Zw. Strzelecach i Tow. Jun. y. P. Soudskiego. W roku 1925 wyjechał, zamieszkał do roku 1935 w swoim rodzinnym domu. Od 1935 r. pracował w swej rodzinie, jako bibliotekarz w Prot. Lw. Zowod. Pracownicy Mięśliuch w W-wie, ul. Miodowa 8. W Kwiecniu - woj. 1944 r. ukończył kurs świetlicowo-kulturalny B. Kłujki. 28.8.39 r. został zmobilizowany przez B. Kłujki i wcielony do tej instytucji pętanej służby przez cały kampanijny wcielony do W-wie na oddział Sceptiwice i Filtry. Po kapitulacji opiewał się z bronią i innymi rzeczami w opit. w. Rochna. Od listopada 39 roku wzięto udział w tajnej organizacji "B. Y." i "Polska Zycie" do stycznia 41 roku. 12. I. 41 r. nastąpiła "wypa" na Żoliborz i utracił kontakt. Od 1. IV. 41 r. zaczął pracę w miejscu zabójstwa w "Wawnie" w obsequiu Północ, dzielnica Wola. 15 sierpnia 41 r. otrzymał polecenie na miejsce K-uta obsequiu Er. Szadzińskiego, pseud. "Stowicki" w miejscu zabójstwa pracy w obsequiu Pradny, jako sekretarza generalnego komitatu Mięśliuch Narodowych i komitatu Wikipii i oborow Kaucenrae. W w/w dniu otrzymał polecenie na miejsce miejscowego kierownika napa "Jan Kalski" - W. Pielikowskiego w D.R. pracował do wybuchu Powstania pod pseudonimem "Prowizorka", albo "Pracownia Wolska". W miejscu zabójstwa miał pseudonim "Bohara" i honorowo nadany pseudonim w dniu 11. XI. 42 r. "Wolska". Jednocześnie "Wawer" tworzył własną kampanijny wyjątkową, która została utworzona jako 6 kompanii "Wawerska" i wcielona do Prot. "Kaliński" zmobilizowanego kampanijny 25 lipca 1944 r. W kampanijny pętanej służby jako d-ca drużyny "Wawerska" od dnia 1.8.44 r. do dnia 9.8.44 r. W dniu 9.8.44 r. kampanijny wrócił z Prad. Ostał wyjechał z W-wy do miejscowości 17.8.44 r. do 15. II. 44 r. był w oborow jencow A. K. w Leithein k/oborow, a od 17. II. 45 r. w obsequiu dla kolbit oficerow w Molsdorf k/Erfurtu. Od 4. IV. 45 r. oborow był ewakuowany. Dnia 13. IV. 45 r. w polowej "Krakan" k/oborow Plankenhein, obsequiu Weimar - oborow został utworzony przez Armię Amerykańską. Dnia 5. V. 45 r. przewieziono nas do Prunqu k/Marburga. Od dnia 13 kwietnia do 13 czerwca leżał w ciężko choroba na zapalenie płuc, 25. VI. - wyjechał z Prunqu do Lubeli do II-go Zgrupowania ptk. Ziemskie go, gdzie odbywał pracę w oborow cymleym, jako oficer oświecenia. Na terenie Lubeli pracował w 3 oborowach: P. 5 - Kleistbr., P. 30 - Schwartener Allee i P. 13 "Majpodziemia". Z Lubeli wyjechał 5.6.46 r. do Włoch. Dnia 18.6.46 r. przyjechał do Stucumy.

Zyciorys Bogny Romanickiej.

Fotokopie w 2 egz - wykopane z oryginału
akt wsey zskacppijnych

20.10.1980 Horawoela

Łohate foto - teha pers. dradu Kobrit A.R.

I/2 Dokumenty

- Bartoszewski W., oświadczenie dotyczące działalności B. Domańskiej,
Eichstatt 1986, materiały SPPLondynu, mps, rkps, kopia, k. 2, s. 1-2

1/2-1

ref. S. P. P. T. P. 1
copyright : S. P. P. London

Kopia

Władysław Bartoszewski

Oświadczenie dotyczące działalności Bogny Domańskiej

zob. relacje
wrosno-
-zyciows

Bogna z Gorskich Domańska, urodzona ok. 1902 r., była w 1939 r. bibliotekarką w instytucjach oświatowych Zarządu Miejskiego w Warszawie, czynną m.in. w Polskim Białym Krzyżu i związanym ze środowiskiem liberalnych piłsudczyków i socjaldemokratów. We wrześniu 1939 r. uczestniczyła czynnie w pomocy żołnierzowi w oblężonej Warszawie. Od początku okupacji wstąpiła do Związku Walki Zbrojnej, potem AK. W swojej służbie wojskowej i paramilitarnej była jedną z czynnych organizatorek Organizacji Małego Sabotażu "Wawer" w Okręgu Warszawskim AK, współpracowała w tym charakterze bardzo blisko z Aleksandrem Kamińskim i odgrywała w tej organizacji szczególnie ważną rolę (bliższe dane znaleźć można w wydanej w Londynie książce "Łączność i dywersja kobiet" pod red. H. Martinowej). Domańska uczestniczyła ~~przez~~ parę lat systematycznie w niezmiernie ryzykownych akcjach ulicznych prowadzonych wówczas przez Organizację "Małego Sabotażu". Wychowany przez nią 16-letni syn, aresztowany przez Gestapo w jednej z takich akcji, zginął w Oświęcimiu. Domańska nie wycofała się mimo to z prowadzonej wtedy działalności. Charakterystycznym przejawem bezgranicznego oddania jej służbie konspiracyjnej było właśnie to zdeteterminowanie działania bez względu na zagrożenie, które dotyczyło nie tylko jej samej, ale i mieszkającej z nią matki (jej matka, p. Gorska z d. Hertz, była stryjeczną siostrą prof. Aleksandra Hertza). W powstaniu warszawskim Bogna Domańska była jako podporucznik, komendantką Wojskowej Służby Kobiet w E. kompanii batalionu AK K. Liński. Po powstaniu była w niewoli niemieckiej. Podwojnie była czynna wiele lat w polskich szkołach, bursach i internatach, najpierw w Niemczech potem w Wielkiej Brytanii.

Szczególnie wielkie zasługi Domańskiej w służbie cywilnej państwu polskiemu są może najmniej znane, natomiast znane mi dobrze osobiście.

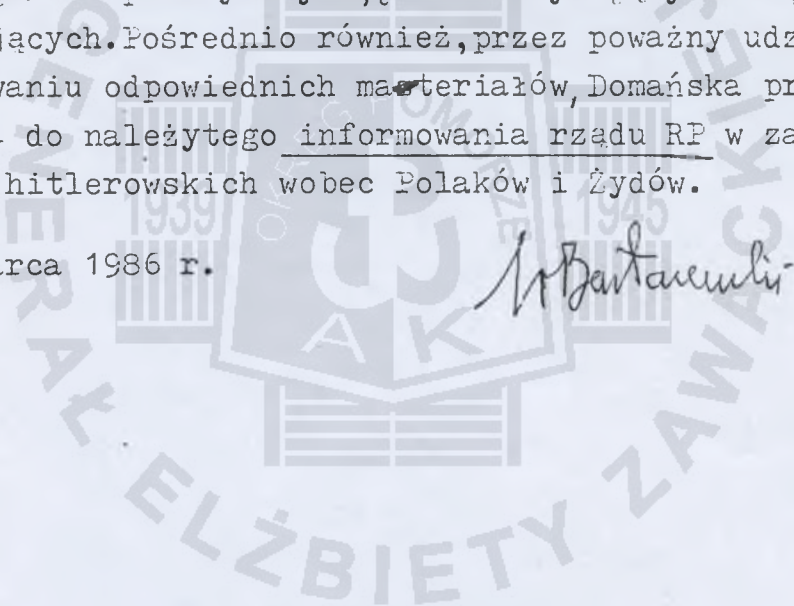
W drugiej połowie 1942 r. poznałem Domańską w trakcie zabiegów o skompletowanie personelu do niezmiernie poufnych prac konspiracyjnych w departamencie spraw ^{wewnętrznych} (Delegatury Rządu RP na kraj. Chodziło tu o dwie personalnie ze sobą powiązane komórki tego departamentu: komórke więzienną w wydziale bezpieczeństwa departamentu spraw wewnętrznych i o tworzony w końcu 1942 r. referat żydowski w tymże departamencie. Już samo założenie obu tych komórek wskazywało na niesłychaną delikatność zadań: w jednym przypadku codzienne analizowanie działalności Gestapo, ostrzeganie zagrożonych i konspiracyjna pomoc uwięzionym za działalność niepodległościową. W drugim przypadku - systematyczne gromadzenie materiałów o zbrodniach hitlerowskich wobec Żydów, ich kartotekowanie, opracowywanie i wysyłanie do rządu RP, stałe kontakty z Radą Pomocy Żydom, z działaczami żydowskiego podziemia oraz z czynnymi w tym zakresie

przedstawicielami polskich partii i grup.

W obu tych ważnych działach pracy departamentu spraw wewnętrznych Bogna Domańska, występująca tam pod pseudonimem "Bronisława", była kierowniczką sekretariatu i kierowniczką łączności od ostatnich miesięcy 1942 do końca lipca 1944. Pracowała z ogromnym poczuciem odpowiedzialności, niezłomną odwagą i dużą samodzielnością. Mam podstawy, aby stwierdzić to kompetentnie, gdyż jako zastępca kierownika obu tych działów pracy departamentu spraw wewnętrznych Delegatury Rządu byłem przez cały czas bezpośrednim zwierzchnikiem służbowym Bogny Domańskiej. Szczegółowe opisanie jej wszystkich czynności i zasług w tym zakresie wypełniłoby kilkanaście stron maszynopisu. Ograniczam się więc do oświadczenia, z mocą zeznania świadka, że same tylko zasługi Bogny Domańskiej w służbie cywilnej Rządu Rzeczypospolitej Polskiej w okupowanym kraju (nie kwalifikując tu zasług w służbie AK i powojennej działalności społecznej) były bardzo duże, przyczyniły się m.in. do uratowania wielu ludzi, zarówno więźniów politycznych, jak i ukrywających się Żydów czy też osób im pomagających. Pośrednio również, przez poważny udział w zbieraniu i opracowywaniu odpowiednich materiałów, Domańska przyczyniła się w r. 1943 i 1944 do należytego informowania rządu RP w zakresie problematyki zbrodni hitlerowskich wobec Polaków i Żydów.

Eichstätt, 12 marca 1986 r.

M. Bartanuli

4 Materiały uzupełniające relację

- Deklaracja i kwestionariusz ewolucji oddziału KATA AK West Chiltonton Camp, 1947, mps, rkpś, kopia, k.l.s. 1 - materiały SPP Londyn
- Bogna Domańska z d. Górska „Wolska”, „Bronisława” i „Bogna [w.]” tęczoność, sabotaż, Dywersja. Kobiety w Armii Krajowej, Londyn 1985, kopia, k.l.s. 2
- Nekrolog, „Dziennik Polski”, Londyn 1991, k.l.s. 3

L.ew.Oddz.....

ref. S. P. P. T. P. 1
copyright : S. P. P. London

D e k l a r a c j a

K w e s t i o n a r i u s z e w i d e n c j i

Po zaznajomieniu się ze Statutem Koła b.Żołnierzy A.K., jako były Żołnierz A.K., deklaruje swe przystąpienie do Oddziału Koła A.K. West Chiltington Camp.

Imię: Bogna Nazwisko: Domariska
Stopień wojsk.: podporucznik AK Pseudonim: „Bogna”, „Wolska”
Data urodz.: 11.8.1903r. Miejsce urodz.: Warszawa
Imię ojca: Kazimierz Gorski Imię i nazwisko matki: Jadwiga Hertz
Zawód: bibliotekarka Stan rodzin.: rozwódka

I.

Czy jest zweryfikowany: tak Nr. i data wystaw. Zaśw. Wer. Tymczasowe zaświadczenie, na podstawie prot. Nr. 14 z dn. 29 lipca 46r. L. dr. 2805/W/AK/46. - Legit. odznak państwowej Nr. 4573

Jezeli nie jest zweryfikowany: dlaczego:

a) czy składał wnioski o zweryfikowanie: tak

b) komu złożył: Komisja Weryfikacyjna AK, Dowództwo 2 Korpusu.

c) gdzie złożył: Sau Giorgio, Italia

d) kiedy złożył: 1 lipca 1946r.

e) Jakie załączył dowody przynależności do A.K.: Odpis nominacji, legitymacji AK, poświadczanie p. ptk. Radwana, kpt. Kulikowskiego (Nominacja oryginalna złożona na ręce p. wpr. Karas)

Data wstąpienia do A.K.: 1940r. Data złożenia przysięgi: 16. IV. 1942r.

Funkcja w A.K.: drużynowa drużyny łącz. Oddział 168 plut. 6 Komp. 6000 „Kiliński”

Gdzie był w niewoli: Sathain, Helag IV/B, Molsdorf - oflag z jakim oddz.: z Nr. wy z Prot. Ostowonja dn. 9.8.44r.

Jakie posiada obecnie ogóln. dowody przynal. do A.K.: legitymacja AK, Paszportka

Powyzsze, jako zgodne z prawdą stwierdzam własnoręcznie podp.

Bogna Domariska ppor AK
.....
podpis (imię i nazwisko)

UWAGI ODDZIAŁU KOŁA A.K.

Zweryfik.

1 1 0 1 / 5 2 0 1 1 1 7

4-2

Bogna Domańska z d. Górka „Wolska”, Bronisława” i „Bogna”.

Urodziła się 11 VIII 1903 r. w Warszawie, c. Kazimierza i Jadwigi z Hertzów. W 1920 r. ukończyła szkołę średnią w Warszawie i podjęła pracę jako siła pomocnicza w czołówkach kantyniarskich Związku Strzeleckiego, dojeżdżających do linii frontu oraz w szpitalu Czerwonego Krzyża.

Od 1933 r. pracowała jako bibliotekarka w Związku Zawodowym Pracowników Miejskich w Warszawie. Przeszła przeszkolenie świetliczarki Polskiego Białego Krzyża i we wrześniu 1939 r. prowadziła kantynę – świetlicę dla kolejowych transportów wojskowych. Po zbombardowaniu dworców, w patrolu PBK donosiła żywność i prasę na graniczny odcinek frontu walki przy ul. Opaczewskiej. Po kapitulacji zatrudniona była w szpitalach Św. Ducha i Resursy Obywatelskiej.

Do konspiracji przystąpiła w 1940 r. Jako łączniczka 36 pp. kolportowała prasę podziemną i organizowała pomoc dla jeńców wojennych. Od 1941 r. brała czynny udział w Małym Sabotażu o kryptonimie „Wawer”, do którego należeli obaj jej synowie, urodzeni: Jan w 1926 i Bohdan w 1929 r. w Warszawie. Jan – aresztowany przy wykonywaniu akcji wawerskiej i wysłany do Oświęcimia, zginął w 1943 r., Bohdan utonął w Wiśle w 1945 r.

W latach 1942 – 1944 pracowała również w Referacie Żydowskim Dep. Spraw Wewnętrznych oraz komórce więziennej Delegatury Rządu na Kraj.

W Powstaniu Warszawskim brała udział w 6 wawerskiej kompanii batalionu „Kiliński”. Po kapitulacji wyszła do niewoli wraz z batalionem. Przebywała w kolejnych obozach: Zeithen, Molsdorf i niemieckim obozie dla Hitler Jugend „Krakau” koło Blankenheim w Turynii. Obóz ten został oswobodzony 12 IV 1945 r. przez wojska amerykańskie i przeniesiony do obozu przejściowego koło Frankfurtu nad Renem.

Wkrótce odkomenderowana do obozu b. jeńców w Lubece podjęła pracę w dziale opiekuńczym i oświatowym wśród byłych więźniów z Sachsenhausen. W czerwcu 1946 r. wyjechała z Niemiec do Włoch, gdzie pracowała w polskiej żeńskiej szkole w Trani. W październiku razem ze szkołą przeniosła się do W. Brytanii i pozostała na emigracji.

Początkowo zarabiała na życie jako wychowawczyni internatu szkolnego, a następnie pracą w fabryce. W 1965 r. przeszła na emeryturę, pracuje społecznie w polskich instytucjach i w archiwum Studium Polski Podziemnej.

*„Łączność, Sabotaż, Dymersja.
Kobiety w Armii Krajowej”
Londyn 1985. Zangl & Tólmay AK.*

Pogrzeb śp. Bogny DOMANSKIEJ zorganizowany przez Oddział Londyn Koła A.K. zgromadził licznych Akowców i sympatyków zmarłej, która całe swe życie poświęciła pracy dla Polski i marzyła do niej wrócić po odzyskaniu Niepodległości.

Ś. + P.

ppor. BOGNA DOMAŃSKA
z domu Górską, ps. „BOGNA”

ur. 11 sierpnia 1903 r. w Warszawie, zm. 17 czerwca 1991 r. w Londynie. Odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami i Krzyżem Oficerskim Orderu Polonia Restituta.

Jej czynne życie obejmowało: służbę pomocniczą frontową w 1920 r., bibliotekarstwo w latach 1933-39, udział w obronie Warszawy w 1939 r., pracę w konspiracji od 1940 r. (Łączność, „Mały Sabotaż”, Referat Żydowski, Komórka Więzienna).

Udział w Powstaniu Warszawskim w „Batalionie Kiliński”, więzienie w niemieckich obozach jenieckich, praca w polskich szkołach w Niemczech i Anglii.

Długoletnia praca społeczna w Studium Polski Podziemnej i w Kole AK.

Msza św. żałobna zostanie odprawiona we wtorek 2 lipca 1991 r. o godz. 11, w kościele Św. Andrzeja Boboli, W12.

Zegnają Drogą Koleżankę

ODDZIAŁ LONDYN KOŁA AK
STUDIUM POLSKI PODZIEMNEJ

2435/2/59

DZIENNIK POLSKI
Londyn
czwartek, dn. 27.VI

1491 w

4-3

T. 1735

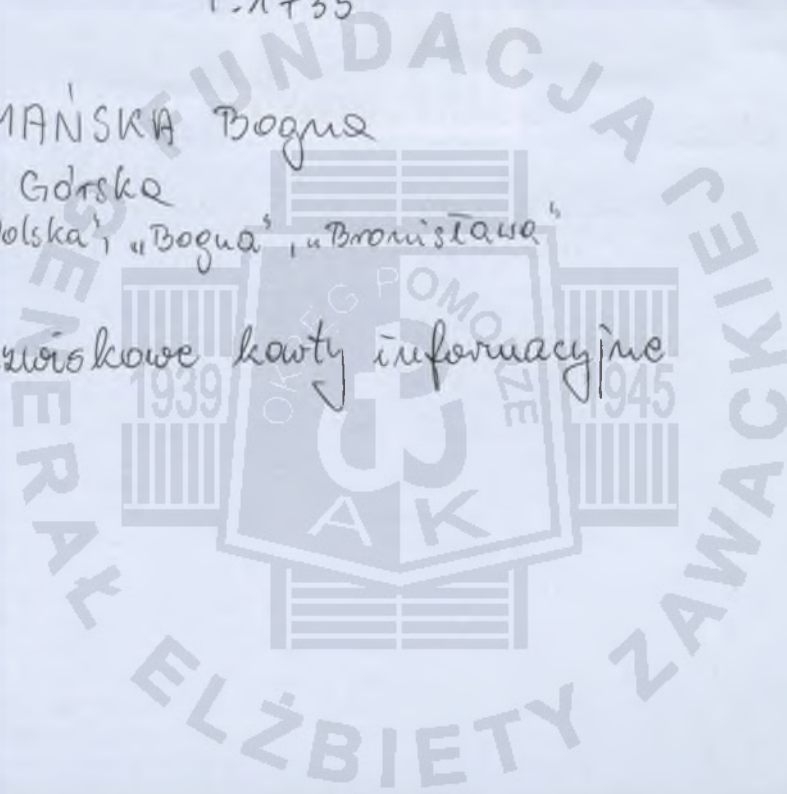
DOMAŃSKA Bogna

z d. Górska

ps. „Wolska”, „Bogna”, „Bronisława”

V Nazwiskowe karty informacyjne

AK
W-wQ
Powst.
wawr.

i

17K
W-WR

DOMAŃSKA Bogna
ps. "Bogna" Wolska
komendantka drużyny "guruosi"
w "Kamp. Wawer"

"Łączniczki, Sabotaż, Dymosja."
Kobiety w ODK
Londyn 1985 s. 158, 163, 164, 169, 170, 172, 178,
179, 255

Sk 97

W 516

AK - W - Wa

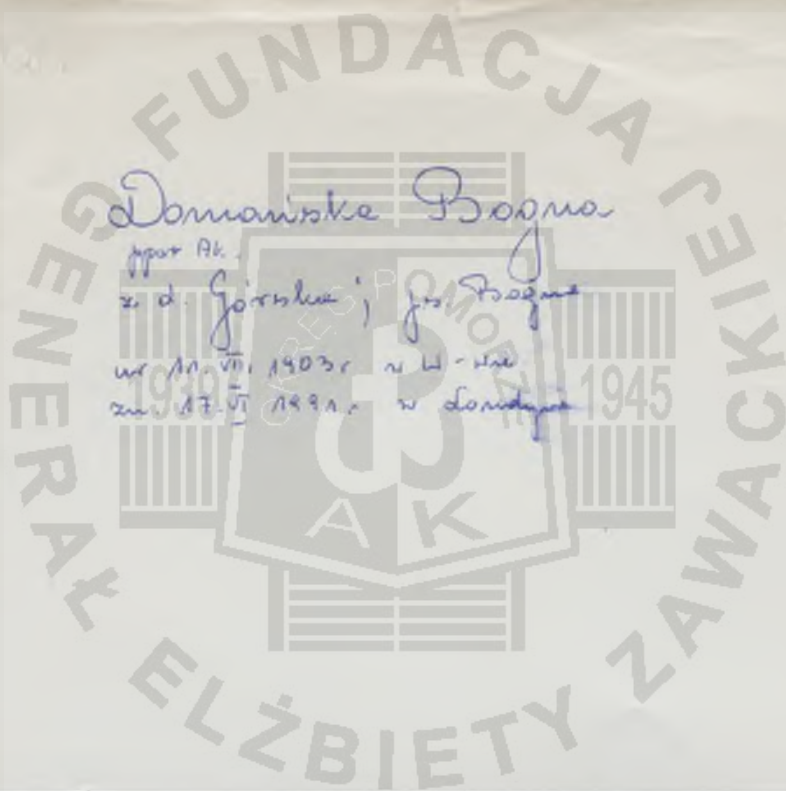
Domanińska Bogna

ppr. AK

z d. Górska; Jos. Prognat

wr. 10. VII. 1903 r. z W - Wa

zwr. 17. VI. 1991 r. w dowodzie 1945

i

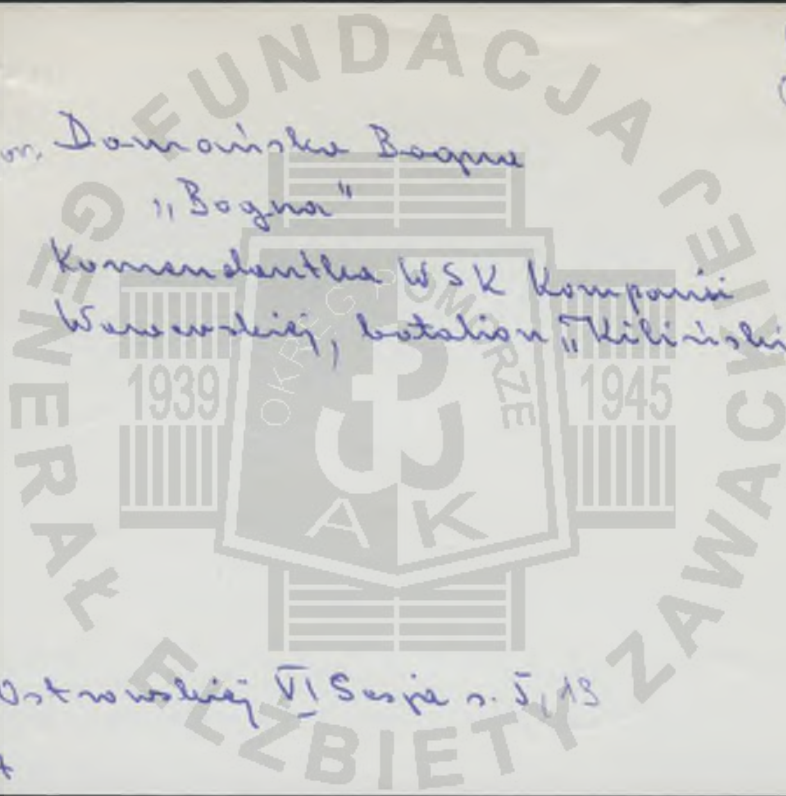
++
ppon. Dawnańska Bogna
"Bogna"

Komendantka WSK kompanii
Warszawskiej, batalion "Kiliński"

AK
Okres 1939-1945

ant. E Ostrowskiej VI Sesja s. 5, 18

Bolno 87

AK
4-102

DOMAŃSKA Bogna
z d. Górska

zob.
Wykaz teczek personalnych kobiet z AK i SPP

B.K. '95

T. 1735

/WSK

AK
Powstanie
Warszawskie

DOMAŃSKA Bogna

ps. "Bogna" z d. Górskiej
"Bronisława"

VI. Fotografie

1. Zdj. legitymz., [p. d. J.], Ksero - str. 1

odbitkaolar od J. Klimyński

1. WSK - Jeczni osobowe

2. T. 1735/WSK

3. Ksero

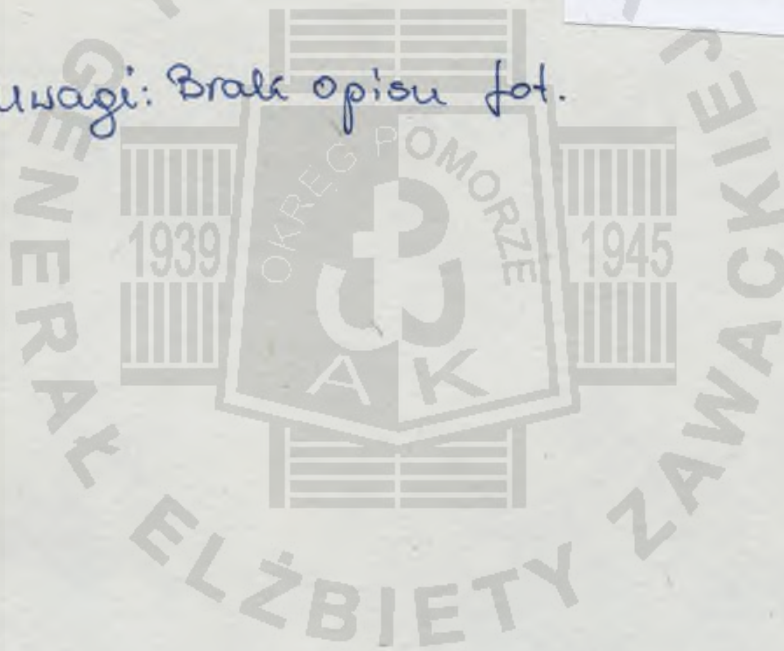
4.

5. DOMAŃSKA Bogna
ps. "Bogna"

6.

7

8. Uwagi: Brak opisu fot.

2. Świt. 2011 r.

Odbitkę przek. J. Kuczyńska

DOMAŃSKA *Bagna*

